

We winnen veel met sport!

*Reactie NOC*NSF in kader van consultatie aanpassing WOK*

NOC*NSF en het Goede Doelen Platform

*NOC*NSF maakt onderdeel uit van het Goede Doelen Platform. Wij onderschrijven de consultatiebijdrage van het Goede Doelen Platform volledig. Onderstaande reactie is een aanvulling van de sport op de reactie van het Goede Doelen Platform.*

Kansspelbijdragen, van levensbelang voor sport

Sport is passie, sport is gezond, sport is verbroedering. Sport haalt het beste in mensen naar boven, zorgt voor vriendschap en respect. Als iedereen geniet van sport zorgt dat voor een kerngezond Nederland. Een fysiek, mentaal, economisch en sociaal kerngezond Nederland met alle voordelen van dien, zoals sociale cohesie, gezondheid, tolerantie en een vitale samenleving. We winnen veel met sport!

De georganiseerde sport ontving in 2011 59 miljoen en in 2012 43 miljoen uit de Lotto. Deze kansspelgelden vormen sinds 1961 de basis voor de landelijke sportinfrastructuur. Bijna 28.000 verenigingen, een miljoen vrijwilligers, 75 sportbonden en NOC*NSF zorgen ervoor dat liefst 4 miljoen mensen, jong en oud, in meer of minder georganiseerd verband kunnen sporten.

Lottogelden worden gebruikt om onder andere de volgende taken uit te voeren:

- het organiseren van de sport (competitieorganisatie);
- professionalisering (verenigings-ondersteuning);
- veilig sportklimaat;
- opleiden van trainers, coaches en officials (vrijwilligers);
- talentherkenning;
- topsportontwikkeling (o.a. de maatschappelijke positie van topsporters met aandacht voor afvallers);
- goed sportbestuur;
- communicatie en marketing.

Een kwalitatief goede infrastructuur stelt de sport in staat om maatschappelijke meerwaarde te bieden. Deze rol wordt in de huidige netwerksamenleving, met een terugtrekkende overheid en druk op publieke gelden ook in toenemende mate van sport verwacht. Sport heeft op diverse plekken in Nederland inmiddels bewezen een duurzaam vliegwiel te zijn voor lokale buurtallianties, gericht op het verbeteren van veiligheid, volksgezondheid, onderwijs, ruimtelijke ordening en sociale cohesie. Door slimme samenwerking binnen deze allianties tussen sportverenigingen, andere sportaanbieders, onderwijs, zorg, cultuur welzijn en het bedrijfsleven

wordt het maatschappelijk rendement van publieke investeringen aantoonbaar verhoogd.

Kabinet omarmt het belang van sport

Opeenvolgende kabinetten hebben het belang van sport onderstreept. Het kabinet Rutte 2 stelt in het Regeerakkoord onder andere: *“Sport brengt mensen bij elkaar en is van groot maatschappelijk belang. Kinderen verwerven belangrijke sociale vaardigheden. Voldoende en veilig sporten houdt jonge en oude mensen fitter en gezonder. We willen dat meer mensen kunnen sporten en bewegen in hun eigen omgeving.”*(pag. 24)

De sport kent twee publieke geldstromen om haar taken uit te voeren, zoals in de Kabinetsnota ‘Tijd voor sport’ (2006) is aangegeven:

“De sport beschikt in Nederland over twee landelijke geldstromen: de inkomsten van de Lotto en het begrotingsgeld van de rijksoverheid. De rijks gelden komen voor het merendeel voor rekening van VWS. Ook andere departementen dragen bij aan het realiseren van de beleidsvoornemens uit deze nota. De substantiële bijdrage vanuit de Lotto is een eigen geldstroom van de sport waarover de sportsector zelf kan beschikken.”

Het Kabinet heeft in de media en in beleidsbrieven meerdere keren aangegeven kansspelbijdragen voor sport te willen verhogen.

Grote bedreiging kansspelbijdragen aan sport

Hoewel het kabinet aangegeven heeft de bijdrage uit kansspelen aan goede doelen belangrijk te vinden en de bijdrage aan sport te willen verhogen, zal de voorgestelde wijziging van de WOK ervoor zorgen dat deze bijdragen sterk zullen teruglopen. In dit kader verwijzen wij niet alleen naar de consultatiebijdrage van het Goede Doelen Platform, maar ook naar bijgevoegd filmpje. Zowel de georganiseerde sport als ‘sport foundations’ maken zich grote zorgen over de bijdrage die zij uit kansspelen ontvangen. Knelpunten in het wetsvoorstel die grote negatieve impact kunnen hebben op de bijdrage aan de georganiseerde sport, zijn:

- Gefaseerde aanpak. Het kabinet kiest voor een gefaseerde aanpak, waarbij eerst online kansspelen gereguleerd worden, daarna pas de overige kansspelen. Bescherming van loterijen en hun bijdrage aan de samenleving wordt hierdoor problematisch, ondanks de goede intenties van het kabinet om de bijdrage van 750 miljoen euro overeind te houden. Dit komt onder andere door de Europese eis van ‘horizontale consistentie’.
- Geen regulering, maar liberalisering. Het wetsvoorstel geeft ruim baan aan internationale commerciële gokbedrijven, die niet aan de samenleving hoeven af te dragen. Daarbij komt geen beperking op het aantal aanbieders. Volgens de memorie van toelichting (pag. 5) is dit ook uitgangspunt voor andere kansspeldeelmarkten. Deze liberalisering zal tot verdringing en kannibalisatie van de loterijen leiden, waarbij zowel de bijdrage aan goede doelen als aan de overheid af zal nemen.

- Financiering van marktentree van internationale online gokbedrijven door loterijen. Het Kabinet wil de vrijstelling voor kansspelbelasting op prijzen verlagen van €454 naar €250, om een financieel gat ten opzichte van het regeerakkoord te dekken. De loterijen en de goede doelen draaien daarmee op voor de financiering van de marktentree van internationale online gokaanbieders, die puur gericht zijn op het maken van winst voor zichzelf. Dat is wrang.
- Noodventiel is fictie. Het wetsontwerp voorziet in de 'mogelijkheid' van een verplichte afdracht aan goede doelen, mocht de totale bijdrage van de loterijen gaan dalen. De opbrengsten van een dergelijke afdracht zullen echter miniem zijn in het licht van de huidige €750 miljoen bijdrage aan loterijen. Bovendien staat het verdienmodel van de online aanbieders een dergelijke afdracht niet toe. Een betekenisvolle bijdrage via online is daarom fictie.

NOC*NSF is van mening dat regulering van online kansspelen wenselijk is, maar dat dit niet ten koste mag gaan van de kansspelbijdrage aan de sport.

Grote risico's voor de integriteit van sport

Het wetsvoorstel legt, voor zover kan worden overzien, geen beperkingen op aan de aard van de aan te bieden kansspelen. Tevens worden er geen beperkingen gesteld aan het aantal aanbieders. De Kansspelautoriteit gaat uit van 40 tot 60 nieuwe aanbieders. Hiermee creëert het kabinet ongewild een voedingsbodemp voor matchfixing en criminalisering van kansspelen.

De integriteit van sport is het hoogste goed binnen de Olympische beweging en dus ook voor NOC*NSF. Matchfixing vormt in toenemende mate een bedreiging. Het komt steeds vaker voor en wordt steeds geraffineerder, omdat er in toenemende mate gegokt kan worden op zaken die makkelijk manipuleerbaar zijn. De rol die criminele organisaties spelen is bedreigend en verontrustend. Zowel binnen het IOC als SportAccord (de koepel van alle internationale sportfederaties) is men van mening dat nog slechts het topje van de ijsberg zichtbaar is. Het is naïef om te denken dat het in Nederland niet voorkomt. Een aantal proftennissers heeft reeds aangegeven dat zij benaderd of bedreigd zijn.

Tijdens het Algemeen Overleg in de Tweede Kamer over matchfixing dd. 22 mei 2013 heeft het kabinet bij monde van Minister Schippers van Volksgezondheid en minister Opstelten van Veiligheid en Justitie aangegeven matchfixing buitengewoon serieus te nemen en het belangrijk te vinden dat sport zuiver blijft. Minister Opstelten heeft onderstreept dat het bij matchfixing om een zeer serieuze problematiek kan gaan, waarbij de georganiseerde criminaliteit de sport aantast, hetgeen gepaard gaat met omkoping, bedreiging en geweld. De minister heeft in dit kader aangegeven dat in het wetsvoorstel voor online kansspelen aan de vergunninghouders strenge eisen worden opgelegd om de risico's die aan kansspelen zijn verbonden, te voorkomen. Hij heeft aangegeven dat daarbij gekeken wordt naar de aanbevelingen van het matchfixing onderzoek dat uitgevoerd wordt door de Universiteit van Tilburg, VU Amsterdam en Ernst &

Young. Minister Schippers heeft aangegeven dat de resultaten van dit onderzoek medio juli 2013 opgeleverd worden. Naast de bevindingen, conclusies en aanbevelingen van het matchfixing onderzoek is ook de uitkomst van het voorbereidende onderzoek van het Openbaar Ministerie uiterst relevant voor een goede invulling van wetgeving voor kansspelen op afstand.

Ondanks de zorg die het kabinet heeft over matchfixing, heeft het huidige wetsvoorstel nauwelijks aandacht voor matchfixing. Ook is het wetsvoorstel contrair aan richtlijnen voor online gokken die momenteel, in het kader van bestrijding van matchfixing, door het Europees Parlement en de Raad van Europa worden uitgewerkt. De EP-Commissie Interne Markt en Consumentenbescherming (IMCO) heeft recent een rapport over online gokken aangenomen, waarin vanwege het risico op matchfixing maatregelen zijn opgenomen voor het beperken van het online kansspelaanbod, in het bijzonder het uitsluiten van *live sports betting* en het wedden op negatieve gebeurtenissen (gele kaarten, vrije trappen etc.). Dit rapport wordt in het najaar in het Europees Parlement in stemming gebracht.

Ten slotte is er in Nederland onvoldoende kennis over online aanbieders en gokkers. Binnen SportAccord wordt gewezen op banden tussen online aanbieders en criminele organisaties. Experts geven aan dat 80% van de gokomzet gerealiseerd wordt door 20% van de gokkers. Wie zijn deze aanbieders en gokkers eigenlijk? Waar komen ze vandaan? Binnen welke structuren opereren zij? Welke rol spelen banken en flitskapitaal hierbij? Het liberaliseren van online kansspelen zonder voldoende kennis over kansspelmarkten en aanbieders, leidt tot een *can of worms* die niet meer dicht te krijgen is.

Borg kansspelgelden voor sport en de integriteit van sport

De georganiseerde sport kan niet zonder de bijdrage uit kansspelen. Sinds de afschaffing van instellingssubsidies voor sportbonden (2005) is deze bijdrage alleen maar belangrijker geworden. Zonder deze bijdrage zal sport alleen voor het kapitaalkrachtige deel van de bevolking een positief maatschappelijk effect hebben. Wij vragen het kabinet haar eigen voornemen serieus te nemen en het kansspelbeleid zodanig te moderniseren dat online kansspelen op een goede wijze gereguleerd worden en loterijen versterkt worden. Conform de reactie van het Goeden Doelen Platform verwijzen wij hierbij naar de versterkingsagenda van de loterijen, met onder andere de volgende voorstellen:

1. Kies voor het gelijktijdig wettelijk regelen van online kansspelen en de inrichting van het loterijveld;
2. Leg de lat echt hoog bij de regulering van online kansspelen;
3. Creëer een gelijkwaardige startpositie voor loterijen via een pre-launch;
4. Breng geen licentie-fees in rekening voor loterijen. Leg deze rekening waar hij thuishoort: bij de aanbieders van het nieuwe online aanbod, niet bij de loterijen en de goede doelen;
5. Zorg voor werkbare loterijvergunningen;
6. Verlaag de belastingvrije voet voor kansspelen niet van €454 naar €250, maar kies voor een alternatieve dekking voor ingeboekte inkomsten in het Regeerakkoord, door uit te gaan van

- een, voor de Belastingdienst gebruikelijk, inningspercentage van 99%;
7. Voer bij betekenisvolle veranderingen in het kansspelaanbod een verplichte impactanalyse uit ter voorkoming van negatieve effecten.

In het huidige wetsvoorstel verwijst het kabinet naar het Deense model. In het Deense model zijn online kansspelen gereguleerd, maar werd ook de bijdrage aan sport gegarandeerd door de overheid. Wij vragen het kabinet om, bij invoering van de wetsvoorstellen, niet selectief te shoppen in het Deense model, maar ook dit aspect van het Deens model over te nemen.

Om de integriteit van sport te beschermen, achten wij de bevindingen en aanbevelingen van het onderzoek naar matchfixing van groot belang voor een adequate invulling van het wetsvoorstel voor online kansspelen. Het betreft hierbij keuzes die ons inziens in de wet zelf geregeld moeten worden, niet in algemene maatregelen van bestuur. Helaas zijn de resultaten van het onderzoek nog niet beschikbaar. NOC*NSF wil graag een aanvullende reactie in de consultatie geven, nadat de resultaten van dit onderzoek beschikbaar zijn.

Vragen

Samenvattend vraagt NOC*NSF het kabinet om:

1. met 1 integraal voorstel voor wijziging van de Wet op de Kansspelen te komen, waarin zowel voorstellen voor kansspelen op afstand als voor overige kansspelen zijn opgenomen. NOC*NSF benadrukt hierbij dat de vergunningen van loterijen reeds per 2015 aflopen;
2. maatregelen gericht op versterking van de loterijen, conform de voorstellen van de loterijen, in de wetsvoorstellen op te nemen
3. een garantie op te nemen voor de bijdrage aan sport
4. na oplevering van het onderzoek naar matchfixing met NOC*NSF en de onderzoekers van de Universiteit van Tilburg, VU Amsterdam en Ernst & Young rond de tafel te gaan zitten, om de implicaties van het onderzoek voor kansspelwetgeving te bespreken. Tevens wil NOC*NSF graag een aanvullende reactie in de consultatie geven.